

«Книга «Сяєво жар-птиці» – це унікальна збірка, яка збрала кращі твори наших письменників-земляків ХІХ-ХХІ століття.

Це прекрасний інтелектуальний подарунок для молоді і дорослих. Книга стане окрасою кожної бібліотеки і кожної школи.

- До Антології увійшли поетичні та прозові твори письменників міста Катеринослава – Січеслава – Дніпропетровська, написані для дітей і про дітей, для юнацтва і про юнацтво за період 1883-2012 рр. Видання розраховане на вчителів, науковців, школярів, студентів та широке коло читачів.

- **Казкова країна з назвою Дитинство. Усі ми родом із цієї незабутньої райської сторони, де стежинами саду походжає чарівна манка Жар-птиця. Вона – це мамина колискова, бабусина казка, дідусева байка, зірка вертепна. Жар-птиця вїйне крилом – і промайне. Кому ж дістанеться з її оперення бодай однісінька яскрава пір'їнка, той назавжди залишиться дорослою дитиною, мешканцем країни, де панують казки і фантазії, де зароджуються Натхнення, світле джерело творчості. Той сам творитиме дива на радість дітлахам, на розум юні майстерним словом, доброю книжкою освітить їм життєвий шлях.**

Твори та відомості про авторів згруповані в 4 розділи за періодами часу

- **Історія літератури для дітей бере свій початок на Придніпров'ї у 1883 році, коли випускник юнкерського училища, офіцер, пізніше службовець, дійсний статський радник Катеринославської залізниці, просвітянин, засновник «Українського видавництва Андріан Феофанович Кащенко (1858-1921) у віці 25 років написав і видав книжечку-оповідання «Жарптиця, або З паном не братайся, в прийми не бери, і жінці правди не кажи». Йому судилося стати першим українським письменником, а його твори – першою книжкою, якою захоплювалися як дорослі, так і діти у нашому краї.**

ЧАСТИНА ПЕРША
Катеринославські
письменники – дітям
(1883 – 1910-і рр.)

Іван Манжура

(1851-1893)

український поет,
фольклорист, етнограф

Біля витоків зародження української дитячої літератури в Катеринославі стояв відомий український поет, фольклорист, етнограф Іван Манжура (1851-1893). Невтомний мандрівник придніпровськими степами, від села до села, від хутора до хутора, від містечка до містечка сходив майже всю південну Степову Україну, дбайливо збираючи щедро розсіпані в народі перлини усної народної творчості, нотуючи кожне слово і зберігаючи його для нащадків. Більше 20 років свого короткого, сповненого трагедій життя (раннє сирітство, постійний нагляд поліції, заборона одержати вищу освіту, цензурні утиски, постійні матеріальні нестатки) прожив на Катеринославщині (1872-1893).

Книги Івана Манжури. Видавництво «Навіки» громади Свято-Покровського храму села Рубанівське на Дніпропетровщині. ХХІ ст.

- На Придніпров'ї розквітнув поетичний таланти І.Манжури, який поставив його ім'я в один ряд з найвидатнішими діячами української літератури другої половини ХІХ ст. Характерним для поезії І.Манжури є образ степового краю з його незрівняною красою, самобутньою історією, з його працьовитим, талановитим, але бездоленним і збіднілим народом, який не полишає надії на те, що життя нащадків неминуче буде щасливим.

Хата-музей *Івана Манжури* в с. Рубанівське Васильківського району

Повезло Іванові Манжурі,
Пощастило Вані-сироті.
Він тепер у щасті, не в зажурі,
Бо зустрілись друзі золоті.

Рубанівці, мудрі й нелукаві,
Божі люди й справжні козаки,
Збудували духом і руками
Хатку для Івана навіки.

В тій хатині квітне Україна,
Піч горить, зітхають кабаки.
І ростуть, і множаться невпинно
На полиці Йванові книжки.

ЧАСТИНА ДРУГА
Література для дітей
(1920-1940-і рр.)

У другому розділі альманаху представлені твори таких письменників та поетів, як:

- Валер'ян Підмогильний (1901-1937) письменник, перекладач, представник розстріляного українського Відродження;

- Галя Мазуренко (1901-2000) поетеса, прозаїк, художниця;

- Григорій Епік (1901-1937) уписьменник;

- Юрій Балко (Чапленко) (1924-2004) поет, прозаїк;

- Дмитро Кедрін (1907-1945) поет-лірик;

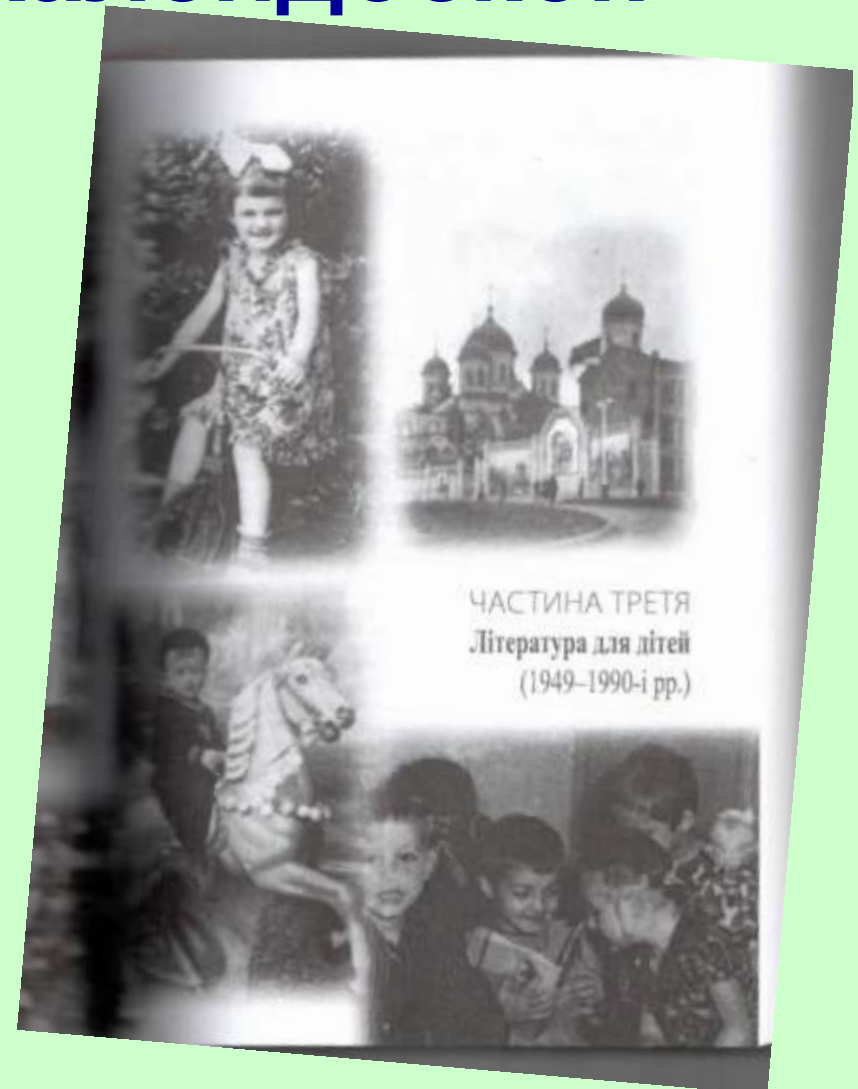
- Михайло Свєтлов (1903-1964) поет, драматург.

Частина третя. Література для дітей (1949-1990-і рр.)

Літературний калейдоскоп

- Олесь Гончар
- Павло Загребельний
- Іван Багмут
- Василь Сологуб
- Олексій Крилов
- Ганна Світлична
- Віктор Корж
- Ігор Пуппо
- Валентин Чемерис

Візерунок 1

- Олесь Гончар, 1918-1995, український письменник, академік НАН України, суспільно-політичний діяч, лауреат Державної премії ім. Т.Шевченка (1962), Ленінської премії (1964), Державної премії СРСР (1948, 1949, 1982), автор романів, повістей, творів філософсько-естетичного трактування, численних сценаріїв, літературознавчих статей.
- Творча спадщина О.Гончара досить об'ємна і ємка, досить назвати окремі видання: Повість “Земля гуде”, “Новели”, “Південь”, “Новели”, “Маша з Верховини”, повісті “Микола Братусь”, “Щоб світився вогник”, романи “Таврія”, “Перекоп”.
- У 60-ті роки побачили світ романи “Твоя зоря”, “Людина і зброя” “Тронка” “Собор”.

Візерунок 2

Павло́ Архіпович Загребе́льний (1924-2009) — український письменник, Герой України, лауреат Державної премії СРСР, Шевченківської премії.

Павло Загребельний понад сорок років працював в українській прозі. За цей час вийшло близько двадцяти його романів. Один із них — «Розгін» відзначено Державною премією СРСР, два — «Первоміст» і «Смерть у Києві» — Державною премією УРСР, ім. Шевченко. Твори високо оцінені критикою, мають широке читацьке визнання, Загребельний один із найпопулярніших сьогодні українських письменників. Друковані масовими тиражами, його книги швидко розходяться; вони постійно виходять у перекладах іншими мовами; зростає і кількість видань творів письменника за рубежем. У 2004 році нагороджений званням Героя України.

Візерунок 3

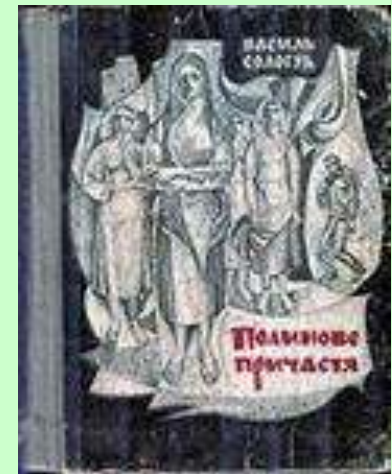
Іва́н Адріа́нович Ба́гмут (1903-1975) — український письменник, родом з Катеринославщини. Наприкінці 20-х років Іван Багмут багато подорожував. Наслідком подорожей стали публікації в харківських газетах та журналах, а скоро з'явилися і книги: «Подорож до Небесних гір», «Преріями та джунглями Біробіджана», «Вибухи на півночі» та низка інших. Після війни Іван Багмут працював переважно в галузі дитячої літератури. Збірки оповідань: «Гарячі джерела», «Оповідання», «Шматок пирога», «Злидні», «Знак на стіні», Повісті: «Щасливий день суворівця Криничного», «Господарі Охотських гір», «Служу Радянському Союзу», «Блакитне плесо», «Записки солдата», «Подвиг творився так», «Пригоди чорного кота Лапченка, описані ним самим», «Життєпис слухняного хлопця»

Візерунок 4

Василь Сологуб.

Народився на безіменному хуторі поблизу села Прядівка (нині Царичанського району Дніпропетровської обл.) в селянській родині. 16-річним юнаком, працюючи на тракторі в полі, підірвався на німецькій міні, зазнав тяжкого поранення. Працював журналістом, у видавництві “Молодь”. Автор книжок поезії: «Студентські літа», «Трудне щастя», «Я вже підріс»; нарисів: «У краплині відбилося сонце», «Вогняна спадщина»; романів: «Полинове причастя», «Сотвори себе», «Чесність», «Невидимий постамент», «Запізніле каяття», «Український характер». Лауреат премії імені Олеся Гончара.

Візерунок 5

Крилов Олексій Гаврилович народився 15 грудня 1913 р. в Білорусії. Жив і працював у Дніпропетровську. Інженер і поет. Нагороджений медалями. Писав російською мовою. Автор відомих книг для дітей “Как лечили петуха”, “Кот Василий”, збірок байок “Храбрый заяц”, “Ручеек сатирический”.

Візерунок 6

Ганна Пáвлівна Світлічна (1939-1995) — українська поетеса.

Ганна Світлична народилася 20 квітня 1939 року в місті Павлоград Дніпропетровської обл.

З семи років прикута до ліжка тяжкою недугою, освіту здобувала самотужки. Рано почала писати, поезія була єдиною її розрадою. 1961 року вийшла перша її книжка поезій "Стежки неходжені весняні", численні рецензії і відгуки засвідчили: з'явився поет. Книжки виходили одна за одною: "Золоте перевесло" (1963), "Сонячні причали" (1966). "Дозрівання" (1969). "Кольори" (1970)... За книгу "Літозбір" (1973) вона була ушанована республіканською літературною премією імені Миколи Островського. Її біографія - в її віршах. У них перелились думки, почуття, переживання, в них втілилась душа слабкої фізично, але сильної духом жінки.

Візерунок 7

Віктор Корж— непересічне явище в українській літературі. Він—один із провідних поетів Придніпров'я. Ціла генерація дніпропетровських поетів 70-90-х років називає його своїм вчителем і завдячує йому безцінними уроками поетичної майстерності і зрілості.

Віктор Корж—автор поетичних книг: „Борвій”, „Закон пензля”, „Зелені камертони”, „Повернення в майбутнє”, „Аметист”, „Монолог з вічності”, „Літочислення”, „Очі доброї долі”, „Корінь добра”, „Твердиня”, „Світ звичайних фантазій”, „Осіннє чекання весни”. Окремі твори виходили в перекладах англійською, німецькою, російською та іншими мовами. Лауреат премії ім. Г. І. Петровського.

Ігор Пуппо народився 9 січня 1931 р. в м. Єнакієвому на Донбасі. Закінчив історико-філологічний факультет Дніпропетровського університету.

Автор поетичних книг: “Степь золотая”, “Баррикадная улица”, “Третий тайм”, “Командировка”, “Память”, “Постыжение”, “Во имя чего я живу”, “Ступня на лопатках”; книжок оповідань “Звезды на реях”, “Первые цветы в мае”. Лауреат премії ім. Г. І. Петровського.

Візерунок 8

Валентин Чемерис - сучасний український письменник, народився на Полтавщині 1936 року. Навчався в літінституті ім. О.М. Горького (Москва), працював на підприємствах Придніпров'я, в редакціях обласних газет, у дніпропетровському видавництві "Промінь". У 1989-1993 рр. був головою Дніпропетровської організації Спілки письменників України. Свій творчий шлях Валентин Чемерис розпочав як сатирик-гуморист. Видав 16 веселих збірок - гуморески, пародії, веселі повісті. Лауреат республіканської премії в галузі сатири та гумору ім. О. Вишні, літературно-мистецької премії ім. Ю. Маківчука, ім. Ю. Яновського за кращі оповідання. В. Чемерис - автор семи романів, серед них історичних «Ольвія», "Скандал в імператорському сімействі", "Смерть Атея", (літературна премія ім. Д. Яворницького), "Епірська відьма, або Олімпіада - цариця македонська", "Фортеця на Бористені« та багатьох повістей.

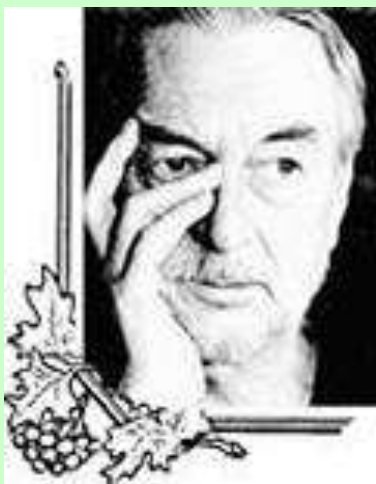

Придніпровська скарбниця літератури для дітей в наш час збагатилась новими іменами, які прийшли в літературу й долучилися до шляхетного «дитячого» жанру.

Це Костянтин Чернишов,
Григорій Бідняк,
Людмила Левченко,
Олексій Старіков,
Леся Степовичка,
Ганна Шепітько,
Віктор Веретенников та
багато інших.

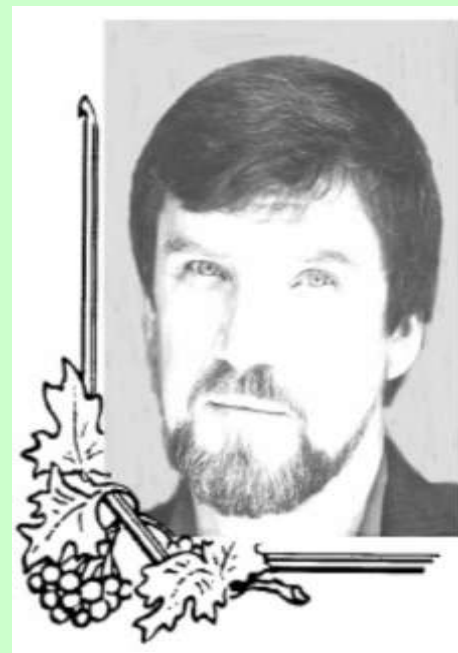
ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА
Література для дітей
Міленіум. Доба Незалежності.

Костянтин Чернишов

Людмила Левченко

Олексій Стариков

Леся Степовичка

Ганна Шепітько